

musikk

SIDESNAKK

TOLKER: Onsdag 15. mai fremfører Thomas T. Dahl (bildet), Ketil Møster og Øyvind Skarbø musikk av Keith Jarrett på Barrio Bar i Bergen.

ARKIVFOTO: EIRIK BREKKE

En kveld med Jarrett

Allentown setter av kvelden for å sette Keith Jarretts musikk i nytt lys.

Hver måned vier klubbkonseptet Room For Squares en kveld til å presentere arbeidet til en sentral komponist og musiker fra jazzhistorien. I løpet av vinteren og våren har lokale musikere tolket og fremført musikk av Thelonious Monk, Charles Mingus og John Coltrane på Barrio Bar i Skostredet i Bergen. Onsdag 15. mai er det den amerikanske pianisten og komponisten Keith Jarrett som legges under lupen. Trioen Allentown har satt av kvelden for å sette Jarretts musikk i nytt lys. Trioens gitarist Thomas T. Dahl forklarer:

– Allentown er Keith Jarretts barndomsby, derfor har vi valgt det navnet. Medlemmene er Kjetil Møster på saksofon, Øyvind Skarbø på trommer og meg på gitar.

– Hvilken periode i Keith Jarretts karriere skal dere konsentrere dere om på onsdag?

– Musikken er hentet hovedsakelig fra overgangen mellom 60- og 70-tallet.

– Hvorfor har dere valgt akkurat denne perioden?

– Den er spennende fordi Jarrett var på let etter sin egen stemme da, etter å ha gått skole som *sideman* for Charles Lloyd og Miles Davis.

– Hva kjennetegner Jarretts musikk i denne perioden?

– Den var riff- og linjebasert i motsetning til mye av jazzmusikken som er basert på harmonier. Han spilte også en del saksofon. Samtidig dukker gospelinspirasjonen hans frem i ny og ne, så det er en god blanding av impulser i denne musikken.

– Hvordan skal dere fremføre materialet – tett på originalene eller blir det frie tolkninger?

– Her blir det egne tolkninger. Musikken på originalversjonene er så til de grader båret av bass og piano, to instrumenter vi i Allentown ikke spiller. Så vi må sikte etter helt andre ting enn å gjenskape det originale soundet. Vi vil derfor ta tak i råmaterialet og bearbeide det på nytt på vår egen måte.

– Som du sier: Ingen av dere i Allentown spiller piano, som jo er Jarretts instrument, hvordan løser dere den utfordringen?

– Elementene i låtene rokeres rundt i bandet. Et bassriff kan bli et saxriff, en melodi kan bli en trommesolo. Hvem vet. Det viktigste for oss er å få overblikk over alle elementene i musikken. Slik kan vi velge hvilken rolle vi vil ha i bandet, basert på hva de andre i bandet velger å gjøre.

EIRIK KYDLAND

Veien til et mesterverk

musikk jazz

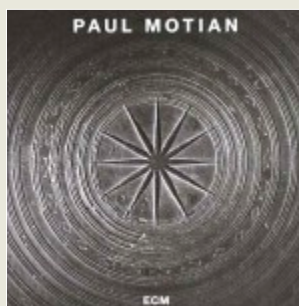
Paul Motian
«Paul Motian»
ECM

1 2 3 4 5 6

Ny plateboks tegner opp jazzlegenden Paul Motians ferd mot stjernene

DA DEN AMERIKANSKE trommeslageren Paul Motian gikk bort i 2011, 80 år gammel, etterlot han et stort avtrykk i jazzhistorien. Han hadde preget den i godt over 60 år. Motian samarbeidet med utallige storheter innenfor de fleste av jazzens undersjangre. Fra å ha vært en viktig bestanddel av pianist Bill Evans trio mot slutten av femtitallet, til den like innflytelsesrike pianisten Keith Jarretts trio det neste tiåret, var det først som førtiåring at han lagde sitt første album som leder for eget band – i 1972.

OG DET ER som bandleder han blir presentert på denne utgivelsen: en CD-boks bestående av seks plater, ganske enkelt titulert «Paul Motian», utgitt på tyske ECM. Det berømte plateselskapet, som er skapt og drevet av Manfred Eicher, må ta mye av æren for Motians modning som leder, men samtidig har labelen uendelig mye å takke den oppfinnsomme trommeslageren for. Det var

Eicher som foreslo at Motian skulle debutere med eget band, men det var Motian som løftet musikken inn i historiebøkene.

CD-boksen er interessant på mange måter. Først og fremst er det fascinerende å høre en artist utvikle seg gjennom tolv år, her hører vi hvordan uttrykket hans stadig blir meislet ut og hvordan det forandrer seg. Hans egenartede «åpne» tilnærming til trommespillet går igjen på alle utgivelsene: Den løse fraseringen. Fri, men med en følbart, underliggende puls. Eller som den amerikanske jazzmusikeren Lennie Tristano beskrev Motians spillestil: «... som en fyllek som faller ned trappene.»

DE TO FØRSTE platene «Conception Vessel» (1972) og «Tribute» (1975) har sterke likhetstrekk med Charlie Hadens «Liberation Music Orchestra», typiske reaksjoner på den ustabile, politiske situasjonen

PREGET JAZZHISTORIEN: Trommeslager Paul Motian (1931–2011) hadde en variert

Vietnamkrigen og den spanske borgerkrigen etterlot. Dette er fri musikk med røtter i spansk tradisjonsmusikk, og Motian begynner også etter hvert å ta inn sitt armenske opphav i komposisjonene.

De to neste utgivelsene er et sjeldent møte med saksofonisten Charles Brackeen. Første-

platen «Dance» (1978) er full av vilje og spilletglede, men det er ikke før annenplaten «Le Voyage» (1979) at trioens virkelige setter seg – nå med bassist Jean-François Jenny Clark. Her er det mer luft, og en større utnyttelse av duo- og solospill. Musikken puster – alle spiller ikke hele tiden.

Oversatt Grieg

musikk klassisk

Henning Kraggerud, Tromsø Chamber Orchestra
«Grieg. Three Concerti For Violin And Chamber Orchestra»
Naxos

1 2 3 4 5 6

Kraggerud på nye Grieg-eventyr

Siden høsten har Henning Kraggerud vært kunstnerisk leder for Tromsø Kammerorkester. Nå er samarbeidet dokumentert på plate med Kraggerud selv i hovedrollen, som solist i Griegs tre fiolinkonserter. Eller, vent nå litt ... Grieg har da ikke skrevet fiolinkonserter? Nei, men han har i det minste skrevet tre sonater for fiolin og klaver, og dem har Kraggerud og cellisten Bernt Simen Lund arrangert for kammerorkester.

Oversettelsen til det store formatet er skånsomt gjort, blant annet inspirert av Griegs orkesterarrangementer av egne kla-

verstykker. Kraggerud og Lund velger vanligvis å instrumentere klaverstemmen for ulike strykegrupperinger, men av og til bruker de i tillegg treblåsere til å forsterke en melodilinjé eller for å gi klangen ekstra farge.

Resultatet klinger godt, og Kraggerud er selvsagt på hjemmabane i dette romantiske landskapet. Hans tolkning av fiolinstemmene har kanskje ikke samme ungdommelige sprengkraft som da han og Helge Kjekshus innspilte Griegsonatene i 1996. Men han er fremdeles en storartet ambassadør for Grieg og for norsk 1800-tallsmusikk. PETER LARSEN

Den kalde krigen

musikk korps

Leif Arne Pedersen, Luftforsvarets Musikkorps
«Battle of Stalingrad»
Lawo

1 2 3 4 5 6

Sovjetisk militærmusikk i norsk tapning

De siste årene har både Forsvarets stabsmusikkorps og Forsvarets Musikkorps Vestlandet gitt ut plater med nyere norsk samtidsmusikk. Luftforsvarets Musikkorps og dirigenten Leif Arne Pedersen velger en annen strategi på sin nye plate. De holder seg på korpsmusikkens tradisjonelle grunn, men ikke uten å fornye repertoaret. De har kikket østover og gravd frem en rekke gode eksempler på sovjetisk militærmusikk. Slik musikk var det selvsagt ikke mulig å spille her til lands i den kalde krigens tid. I dag kan man gjøre det. Og det er lett å høre at dette er musikk med opplagte

kvaliteter, i alle fall når Luftforsvarets korps spiller den.

Hovedverket på platen er en suite basert på musikken til Vladimir Petrovs film fra 1949 om slaget ved Stalingrad. Den og de fleste andre verkene er skrevet av den armenske komponisten Aram Katsjaturian. Det er frisk korpsmusikk, av og til med hint av sørøsteuropeiske folketoner, skrevet med godt håndlag og sans for blåserformatets krav. I tillegg står Anette L'Oranges coverdesign med kjærlige referanser til 1920-tallets konstruktivistiske sovjetplakater fint til innholdet.

PETER LARSEN